

33. Ütügyi Napok

Meglévő utak, meglévő problémák

Főként a már megépített úthálózattal összefüggő kérdésekre koncentráltak ez évi témákban az Ütügyi Napok rendezvényei. A szakma éves csúcstalálkozásának ezúttal otthont adó Bükkfürdőn szó esett az ütépitési szerződések egységes műszaki feltételeiről (USZEF, más néven RAW-rendszer) is.

A Közlekedés Tudományi Egyesület (KTE) Közlekedésképzési Tagozat Közúti Szakosztálya, a Vas megyei Állami Közútkezelő Közhasznú Társaság, valamint a KTE Vas megyei területi szervezete összefogásának eredményeképpen ebben az évben a bükkfürdői Danubius Thermal Sport Hotelben zajlott az Ütügyi Napok sorozatban harmincharmadik kiadása. A „Tegyük többet útjainkért, hídjainkért, a forgalombiztonságért!” mottó alatt futó rendezvény első napján – a szokásos megnyitó és üdvözlő beszédekkel követően – Szegvári Péter, a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal elnöke tartott előadást a területfejlesztés eszközeiről, míg Horváth Zsolt Csaba, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) közlekedési helyettes államtitkára a közlekedéspolitikai aktuális kérdéseit boncolgatta. Szilágyi András, a Nemzeti Autópálya (NA) Rt. vezérigazgatója a kifizethető biztonságról, Nagy Attila, az Állami Autópálya Kezelő Rt. első embere pedig az autópálya üzemeltetés új finanszírozási rendszeréről beszélt. Az országos közúthálózat útjainak, hídjainak és a forgalom biztonságának aktuális helyzetéről, az érvé-

nyes felújítási és fejlesztési elképzelésekről adott elő Kerékgyártó Attila, az Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság (UKIG) igazgatóhelyettese, végül Kovács András, a GKM Közúti Közlekedési Főosztályának főosztályvezetője ismertette a közúthálózat-fejlesztés és a pályaszervezet-méretezés aktuális kérdéseit. Az első nap szakmai programját a hagyományos díjtadások zárták.

Az Ütügyi Napok másnapján szekcióülésekkel folytatódott a szakmai rész. A finanszírozás és az üzemeltetés aktualitásai témakörben szó esett az uniós pénzügyi forrásainak felhasználásáról az útfinanszírozásban, az országos közúti adatbank szerepéről a forrásigény meghatározásában, a Nemzeti Útfelújítási Program kidolgozásának módszertanáról, az útfelújítások és -épitések kor-

A 33. Bükkfürdői Ütügyi Napok kitüntetettjei

„Az év útkaparója” díjazottjai

1	Győr-Moson-Sopron megyei ÁK Kht.	Koloszár József
2	Nógrád megyei ÁK Kht.	Előd József
3	Bács-Kiskun megyei ÁK Kht.	Csontos I. Györgyné
4	Békés megyei ÁK Kht.	Nagy Gábor
5	Fejér megyei ÁK Kht.	Kovács Ferenc
6	UKIG	Kovács Nagy Gábor
7	ÁKMI Kht.	Hegyi Kálmánné
8	Baranya megyei ÁK Kht.	Kiss István
9	Jász-Nagykun-Szolnok megyei ÁK Kht.	Pujcsi Mihály
10	Komárom-Esztergom megyei ÁK Kht.	Juhász Péter
11	Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei ÁK Kht.	Kerekes Kálmán
12	Veszprém megyei ÁK Kht.	Brassay Huba

„Az év közigazdása” díjazottjai

Vas megyei Állami Közútkezelő Kht.	Varjú Imréné
Fejér megyei Állami Közútkezelő Kht.	Fiedermann Gáborné

szerű, takarékos, környezetbarát technológiáiról, a költség-haszon elemzések tapasztalatairól, az ERP rendszerek kiválasztásának lehetőségeiről, a főútvonalak 11,5 tonnás burkolat-megerősítésének tervezői tapasztalatairól.

Az útépitési szerződések egységes műszaki feltételei

A konferencia talán legnagyobb érdeklődéssel várt szekciója az útépitési szerződések egységes műszaki feltételeivel (USZEF) is foglalkozott. Az USZEF a holland RAW (Rationalisatie Automatisering Wegenbouw) szerződéskötési és költségvetési rendszer „magyarításából” született standard, amely a szerződéskötés valamennyi fázisában alkalmas a szerződések szabványos formátumú elkészítésének a támogatására. Magyarán a műszaki tartalom szabványos rögzítésére a tervezéskor, a műszaki követelmények megadására a tenderkiírásokban, a megrendelő és a vállalkozó teljes körű kiszolgálására, valamint a munka lebonyolítására a megkötött szerződések alapján. A tartalom fejlesztéséről jogtulajdonosként a holland útügyi társaság, a CROW gondoskodik, így ez ad engedélyt a felhasználásra, gondoskodik az oktatásról és a piaci tapasztalatok feldolgozásáról. A korszerűsítését a piaci szereplőktől befolyt díjak teszik lehetővé, a tanácsadók évente licencdíjat, a megrendelők a projektek összegével arányos hozzájárulás fizetnek. Hollandiában az állami és az önkormányzati költségvetésből származó útügyi megrendelések nyolcvan százalékában alkalmazzák a RAW-ot, amelynek szolgáltatásait magánvállalkozások, jellemzően informatikai-üzleti tanácsadók végzik.

Arról, hogy Magyarország átveszi és alkalmazza a RAW-ot, néhány éve született megállapodás a holland-magyar közlekedési miniszteri találkozón, miután a magyarországi bevezetés komoly előrelépést jelenthet az útügyi beruházások uniókonzorm lebonyolításában. Az első, konkrétumokat is rögzítő megbeszélésre tavaly márciusban került sor. Azt követően április végén született határozat a munka elvégzéséről, a fő irányokról, a pénzügyi forrásszükségekről, s ezzel egyidejűleg megkötötték a szerződést a holland tulajdonossal a licenc magyarországi felhasználásra. A múlt nyáron a támogatók megeremelték a finanszírozási feltételeket, és megalakították az Irányító Tanácsot (IT). A Magyar Útügyi Társaságnál (MAÚT) elkészült a projekt terve, figyelem-

be véve azt is, hogy a magyar szabályozási elemek miként illeszthetők bele a rendszerbe. Megoldást kellett találni olyan kérdésekre, mint például a szerzői jog fontos elemei, a kidolgozás minőségbiztosítási rendszere, a dokumentálás, illetve az elektronikus feldolgozás módszere. A szerzői jogokkal kapcsolatban a MAÚT jogainak védelme és az idegen jogok megsértésétől való tartózkodás voltak a legfontosabb szempontok, ezért a rendszer magyar változatra a MAÚT műszaki előírásaira támaszkodik.

Az USZEF közelmúltban lezárt kézirata 635 oldal, és részletesen ismerteti a felhasznált műszaki előírások és szabályozások érvényességét, státusát, tartalmazza az útépitéshez szorosan hozzátartozó munkák szerződéskötéséhez szükséges legfontosabb szabályok első változatát. Az alapkötet felépítése megfelel a holland RAW-rendszernek. Az első rész a szerződések általános feltételeit tartalmazza, a második a vizsgálatokat. Ha a vizsgálatra létezik magyar szabvány, akkor leírás nincs, csak a szabványra való hivatkozás, ha viszont érvényes magyar útügyi műszaki előírás van, akkor – a rá való hivatkozás mellett – a vizsgálat elvégzésének legfontosabb szabályait is tartalmazza az útmutató – mindezt holland mintára.

A fejezetek a magyar útügyi előírások részleteit és a holland előírások elemeit tartalmazzák. A magyar útügyi műszaki előírásokból az építési szerződésekhez feltétlenül szükséges szövegrészeket vették át, jobbra mellőzve a tervezésre vonatkozó részleteket. Az érvényben levő műszaki előírásokat használták fel, de gyakran előfordul az is, hogy az ezekben szereplő hivatkozások visszavont szabványokra vonatkoznak. Az UKIG, az Állami Közúti és Műszaki Információs Kht. és a NA Rt. engedélyével a szerkesztők a kötethez csatolták az előbbieket által rendszeresített tételjegyzéknek az alapkötet fejezetei szerint rendezett változatát. A november közepétől beszerezhető kötetet a hivatkozott jogszabályok, szabványok és útügyi műszaki előírások jegyzéke egészíti ki. A kötetet a MAÚT tervezési útmutatóként adja ki, hangsúlyozva a továbbfejlesztés szükségességét, amelyhez várja a szakmai közvélemény hozzájárulását.

A munka eredményeként a MAÚT szabályozási dokumentumai új elemmel bővülnek, amely a műszaki szabályozás szinte minden területével kapcsolatban áll. A szerződések standard feltételei-

nek bevezetése a két szabályozási terület, a műszaki és a szerződési előírások összhangjának megeremtetését igényli. A rendszer tartalma több irányban is fejleszhető: a munkanemi fejezetek köre bővíthető, illetve az elkészült fejezetek tartalma is pontosítható, alakítható. A holland rendszer további elemeinek fokozatos átvételének feltétele, hogy az érdekeltek együttműködéséhez kialakuljanak a megfelelő szervezeti keretek. Meg kell teremteni a piaci visszajelzések fogadásának, dokumentálásának, a változási igények elbírálásának hátterét. A szolgáltatási-üzleti modell kialakítására a holland minta alkalmasnak látszik.

A folyamatos, üzleti alapokra helyezett szolgáltatás megköveteli a szerződési útmutatók állandó fejlesztését és aktualizálását. Elsősorban a MAÚT előírásainak változásait, de más szabályozási elemeket is rendszeresen át kell vezetni, illetve rendszeres időközönként új kiadással kell jelentkezni. (Hollandiában kétfévente végeznek tartalmi felülvizsgálatot, ötvenente pedig új kiadások készülnek.) A holland szervezeti és szolgáltatási rendszer korántsem korlátozódik az útépitésre: kiterjed a közlekedés, az infrastruktúra és

a közterületekkel kapcsolatos más szerződésekre is. Ezért a magyar rendszer építéskor célszerű arra is gondolni, hogy a megszerzett tudás, a szolgáltatások közben nyert tapasztalatok más területen is hasznosíthatók.

Az Útügyi Napok további szekcióiban szakmai vitákkal tarkított előadásokat hallhatunk az érdeklődők a hálózat-tervezés és az úttervezés összefüggéseiről, a forgalom-biztonság aktualitásairól. Az építés, fenntartás szekcióban a synthumen adalékok számítottak slágertémának. Az előadók beszéltek az új synthumen család fejlesztésének műanyag kémiai hátteréről, alkalmazásának aszfalttechnológiai, tervezési és keverékgyártási tapasztalatairól, az adalékkal épített burkolati rétegek utó-felülvizsgálati tapasztalatairól és útépitési alkalmazásának perspektíváiról. ■

